

GOOD GOVERNANCE

SELHÁNÍ KONTROLNÍHO SYSTÉMU EVROPSKÉ KOMISE
PŘI POSKYTOVÁNÍ PODPORY ZE STRUKTURÁLNÍCH
FONDŮ V ČESKÉ REPUBLICE

(ZPRÁVA O POCHYBENÍCH AUDITNÍHO ORGÁNU PŘI
AUDITU OPERACE ČAPÍ HNÍZDO V DŮSLEDKU STŘETU
ZÁJMŮ A DŮSLEDKY NEČINNOSTI EVROPSKÉ KOMISE)

FAILURE OF THE CONTROL SYSTEM OF THE EUROPEAN COMMISSION IN
PROVIDING SUBSIDIES FROM STRUCTURAL FUNDS TO CERTAIN ENTITIES
IN THE CZECH REPUBLIC

(REPORT OF THE SHORTCOMINGS OF THE CZECH AUDIT BODY IN
AUDITING THE STORK NEST PROJECT RESULTING FROM ITS CONFLICT OF
INTEREST AND THE CONSEQUENCES OF THE FAILURE TO ACT ON THE
PART OF THE EUROPEAN COMMISSION)

Veškerá práva vyhrazena. Vydalo Centrum of Excellence for Good Governance, z.s. V souladu se zákonem o autorských právech nesmí být žádná část této publikace reprodukována, uložena ve vyhledávacích systémech nebo přenášena elektronicky, mechanicky, v podobě fotokopií nebo jinak bez předchozího souhlasu vydavatele. Veškeré informace, na nichž se tato analýza zakládá, byly získány z veřejných zdrojů.

Lukáš Wagenknecht

předseda spolku

Praha 2017

OBSAH

Obsah.....	3
1. Úvod (CZ)	4
2. Introduction (EN).....	5
3. Shrnutí zjištění (CZ).....	6
4. Executive summary (EN).....	8
5. Jak měla vypadat auditní zpráva vyžádaného auditu operace Čapí hnízdo?	10
5.1. AO měl a mohl zjistit relevantní ustanovení právních předpisů, podle kterých je třeba posuzovat, zda byl příjemce dotace malým a středním podnikem.....	10
5.2. AO mohl a měl zjistit, zda byl Žadatel malým a středním podnikem	11
5.2.A AO mohl a měl zjistit, zda byl Žadatel v dobré víře, že je malým a středním podnikem při podání žádosti o dotaci	11
5.2.B AO mohl a měl zjistit, že převody podílů v příjemci jsou pouze fiktivní.....	15
5.2.C AO mohl a měl učinit relevantní závěry ohledně společného jednání Žadatele, skupiny Agrofert a její ovládající osoby, Andreje Babiše	16
5.3. AO mohl a měl zjistit, že existují důvodná podezření na trestný čin poškozování finančních zájmů Evropské unie.....	18
5.4. AO mohl a měl zjistit, že účinné fungování řídicího a kontrolního systému operačních programů určených pro malé a střední podniky je nefunkční	21
6. Důvody pochybení Auditního orgánu: střet zájmů	23
7. Důsledky pochybení AO v Auditní zprávě a spoluodpovědnost Evropské komise.....	25

1. ÚVOD (CZ)

Kontext.

Na počátku roku 2016 se Evropská komise obrátila na Auditní orgán (dále jen "AO") s pochybnostmi ohledně způsobilosti výdajů ve výši 203 382 225,52 Kč projektu Čapí hnízdo patřící společnosti Farma Čapí hnízdo a.s., jež k 1. červnu 2014 zanikla s tím, že její nástupnickou společností se stala společnost IMOBA a.s. (dále jen „Žadatel“). Evropská komise specificky vyžádala ověření způsobilosti příjemce dotace, tj. Žadatele. Příjemcem dotace mohla být pouze společnost, která splňovala podmínky malého středního podniku. Auditní orgán provedl mimořádný audit operace projektu Čapí hnízdo (dále jen Auditní zpráva) a ve svém závěru konstatuje, že veškeré výdaje projektu ve výši 203 382 225,52 Kč jsou způsobilé. **Zjevný nesoulad mezi otázkou, jež byla předmětem auditu požadovaného Evropskou komisí – Byl Žadatel malým a středním podnikem či nikoli? – a podivné odpovědi Auditního orgánu na tuto otázku - Veškeré výdaje projektu, jehož beneficiem byl Žadatel, ve výši 203 382 225,52 Kč jsou způsobilé – vedla Centrum Excellence Good Governance ke zpracování "Analýzy kvality zprávy mimořádného auditu operace „Multifunkční kongresový areál Čapí hnízdo“, jež byla publikována v češtině dne 29. května 2017.**

Smysl zpracování této zprávy.

Po publikaci výše uvedené analýzy poskytla Good Governance tuto analýzu relevantním zainteresovaným institucím, jako je například Evropský parlament, Evropská komise a Evropský účetní dvůr. Vzhledem k novým skutečnostem, jež se objevily ve veřejných zdrojích ohledně vyšetřování kauzy Čapí hnízdo orgány činnými v trestním řízení v první půli srpna 2017, vlastních hlubších analýz tohoto případu na základě veřejně dostupných dokumentů a ve světle reakcí či "nereakcí" výše zmíněných institucí, jimž byla původní analýza poskytnuta, přistoupilo Centrum excellence Good Governance ke zpracování této zprávy. **Tato zpráva navazuje a doplňuje původní analýzu, zejména co se týče některých dalších pochybení Auditního orgánu v Auditní zprávě a demonstraci toho, jak měla Auditní zpráva vypadat a na co se měla zaměřit v uvedených ohledech. Tato zpráva dále provádí rozbor širších okolností týkajících se předmětu a zadání Auditní zprávy, zejména roli příslušných resortů Evropské komise (DG REGIO) a jejich spoluodpovědnosti za nízkou kvalitu Auditní zprávy a zásadní nedostatky účinného fungování řídicího a kontrolního systému operačních programů v situaci, kdy se Auditní orgán nachází ve střetu zájmů - tak jak tomu bylo v předmětném auditu operace - , jehož si příslušné resorty Evropské komise byly či musely být při zadávání předmětného auditu operace vědomy.**

2. INTRODUCTION (EN)

Context.

The Commission was concerned about the eligibility of the project Multifunctional Congress Centre Stork Nest farm, financed from the Regional Operation Programme Central Bohemia. National Audit Authority was requested to carry out ad hoc verification on the eligibility of the beneficiary, the Stork Nest farm. Audit Authority carried out the audit engagement and in engagement results concluded that all costs of the project are eligible. **The apparent discrepancy between the question which was the object of the audit requested by the European Commission – Was the applicant a small or medium enterprise (SME) or not? – and the weird answer of the Audit Body to this question – All costs of the project are eligible – led the Centre of Excellence of Good Governance to the elaboration of the Quality review of the audit engagement of the project Stork Nest farm carried out by the Audit Authority published in English on 30 May 2017.**

Purpose of this Report.

After the publication of the abovementioned analysis Good Governance provided the English version of this analysis to the relevant stakeholder institutions, such as the European Parliament, the European Commission and the European Court of Auditors. In the light of the new information which appeared in public media sources in relation to the police prosecution of the Stork nest case in the first half of August 2017, its own detailed analysis of this case on the basis of publicly available documents and with respect to the reactions or "non-reactions" of the aforementioned stakeholder institutions which received the original Analysis, Centre of excellence of Good Governance proceeded to the elaboration of this report. **This reports follows-up and complements the original analysis as regards some other deficiencies of the Audit Body in the Audit Report and the demonstration of how the Audit Report should have been done and how should it look like in this respect. This report further analysis wider circumstances concerning the subject and assignment of the Audit Report, in particular the role of the relevant departments of the European Commission (DG REGIO) and their joint liability for the low quality of the Audit Report and serious shortcomings of the proper functioning of the management and control system of the operational programmes in a situation where the Audit Body is afflicted by the conflict-of-interest – as it was the case in the operation audit in question – which the relevant departments of the European Commission were aware of or must have been aware of.**

3. SHRNU TÍ ZJIŠTĚNÍ (CZ)

Shrnutí hlavních zjištění

Obecná zjištění

- Situace, kdy Auditní orgán v horizontu cca tří měsíců ani úředníci Evropské komise v horizontu 18 měsíců (k datu zpracování této analýzy) nejsou schopny dát odpověď na relativně banální otázku, zda příjemce dotace byl či nebyl malým či středním podnikem, protože orgány odpovědné za přidělování dotací nedisponují příslušným důkazním materiálem pro zpracování odpovědi na danou otázku, ani si nejsou schopny takový důkazní materiál z veřejných zdrojů či od příjemce dotace opatřit, je nezvratným důkazem toho, že řídicí a kontrolní systém operačních programů v České republice, je vážně narušen, tj. v rozporu s nařízením (EU) 1083/2006 a nařízením (EU) č. 1303/2013 nefunguje účinným způsobem.
- Takový stav nesmí ani AO ani Evropská komise ignorovat, nemají-li se dopouštět protiprávní nečinnosti, zvláště v situaci, kdy jak vyplývá ze skutečností případu C-110/13 HaTeFo projednávaného Soudním dvorem Evropské unie, německý řídicí a kontrolní systém operačních programů určeným pro malé a střední podniky provádí kontroly statusu MSP ještě před přiznáním dotace, a je tak schopen ještě před přidělením předmětné dotace pro malé a střední podniky ověřit, zda čestné prohlášení o tom, že žadatel je malým a středním podnikem, je pravdivé či nikoli, a v návaznosti na to dotaci pro malé a střední podniky přidělit či nikoli.

Detailní zjištění:

- AO měl a mohl zjistit a uvést v Auditní zprávě,
  - relevantní ustanovení unijních a českých právních předpisů, podle kterých je třeba posuzovat, zda byl Žadatel dotace malým a středním podnikem;
  - zda Žadatel byl v dobré víře, že je malým a středním podnikem v okamžiku podání žádosti o dotaci, jakož i během relevantní doby čerpání dotace;
  - že převody podílů v právnické osobě Žadatele jsou pouze fiktivní;
  - měl učinit relevantní závěry ohledně společného jednání Žadatele, skupiny Agrofert a její konečné ovládající fyzické osoby Andreje Babiše a jeho blízkých příbuzných;
  - že existují důvodná podezření na trestný čin poškozování finančních zájmů Evropské unie.
- Důvodem pochybení AO v Auditní zprávě je skutečnost, že se AO nacházel v daném případě ve střetu zájmů.

- Evropská komise přispěla k pochybení AO tím, že mu zadala provedení auditu, přestože věděla, že je AO v daném případě ve střetu zájmů. Navíc příliš krátkým termínem auditu dostala AO pod časový tlak, takže AO nemohl audit provést řádně.
- Důsledkem popsaných pochybení AO je:
  - nekvalitní auditní zpráva porušující mezinárodní auditní standardy a čl. 127, odst. 3 nařízení (EU) 1303/2013,
  - narušení důvěry v nezávislost a nestrannost AO, co se týče předmětné auditní zprávy,
  - narušení důvěry v účinné fungování řídicího a kontrolního systému operačních programů v situaci, kdy je AO ve střetu zájmů, tedy zejména vzhledem operačním projektům a dotačním titulům, z nichž benefitují společnosti skupiny Agrofert.
- Důsledky pochybení ze strany Evropské komise a její spoluodpovědnosti spočívají ve vědomosti jejich příslušných Generálních ředitelství, konkrétně DG REGIO, o:
  - střetu zájmů u AO vzhledem k auditovanému subjektu (Žadateli),
  - nefunkčnosti řídicího a kontrolního systému operačního v ČR vzhledem k (i) malým a středním podnikům, co se týče dotací určených pro tyto podniky, a (ii) příjemcům evropských dotací ze skupiny Agrofert.

Pozn.: Přibližná částka finančních prostředků, jež skupina Agrofert získala v programovacím období 2007 – 2013, včetně zemědělských dotací, se rovnala částce 4,9 miliard Kč¹.

---

¹ <https://zpravy.aktualne.cz/ekonomika/nejvice-penez-z-fondu-eu-pro-soukrome-firmy-ziskal-agrofert/r~49d53e84555011e58f1e002590604f2e/>

4. EXECUTIVE SUMMARY (EN)

Executive summary

General findings

- A situation, where neither the Czech Audit Authority within the time period of three months nor the officials of the European Commission within the time period of about 18 months (as to the date of this analysis) are able to answer a relatively simple question whether the Applicant was a small or medium enterprise or not because the bodies responsible for granting subsidies from EU funds cannot obtain the relevant evidencing documents from public sources nor are they able to obtain such documents from the Applicant, is a decisive proof of the fact that the management and control system of operational programmes in the Czech Republic is severely dysfunctional, i.e. it does not function effectively as required by Regulation (EU) no. 1083/2006 and Regulation (EU) no. 1303/2013.
- Such a state of affairs cannot be tolerated either by the Czech Audit Authority or the European Commission, since otherwise a failure to act could be reproached to them, in particular if, as it results of the facts of the HaTeFo case (C-110/13) dealt with by the Court of Justice of the European Union, the German management and control system of operational programmes relating to small and medium enterprises is able to perform check of SME status of applicants even before disbursement of the public subsidy, and is, thus, able to check even before granting of the subsidy destined for SMEs, whether the applicant is indeed and SME or not, and hence, prevent disbursement of a public subsidy if it proves that the declaration of the applicant that it is an SME proves to be inaccurate.

Detailed findings:

- (Czech) Audit Authority should have and could have established in the Audit Report:
  - the relevant provision of EU and Czech legal instruments according to which it should have assessed the question whether or not the Applicant was an SME;
  - whether the Applicant was in good faith both at the moment when it submitted the application for the SME subsidy and in the period relevant for drawing down the granted subsidy;
  - that the transfers of share interest in the Applicant are fictitious only;
  - should have made relevant conclusions about a joint acting of the Applicant, the Agrofert Group and the ultimate beneficial owner, Mr Andrej Babiš, and his close relatives;
  - That there are reasoned suspicions about the commitment of the criminal act of violation of financial interests of the European Union.

- The reason giving rise to the failures of the Audit Authority in the Audit Report is the fact that the Audit Authority was in conflict of interest in the case in question.
- The European Commission contributed to the failures of the Audit Authority by giving it the assignment of to perform an audit, despite the fact that it had known that the Audit authority is in the given case in a conflict of interest. In addition, by imposing a too short time-limit it got the Audit Authority under a time pressure so that the Audit Authority could or have performed the audit in question accurately.
- The consequences of the described shortcomings of the Audit Authority are:
  - an audit report of a very low quality violating international audit standards, and thus, Article 127 (3) of Regulation 1303/2013,
  - breach of trust in the independence and impartiality of the Audit Authority as far as the audit report in question is concerned,
  - breach of trust in the effective functioning of the management and control system of operational programmes in situations where the Audit Authority is in a conflict of interest, in particular in those operation programmes under which companies of the Agrofert Group are beneficiaries.
- The consequences of the failures attributable to the European Commission and its joint liability consist in the knowledge of its departments, in particular DG REGIO, about:
  - the state of conflict of interest of the Audit Authority in relation to the audited person (the Applicant),
  - the lack of functioning of the management and control system of operational programmes in the Czech Republic with respect to (i) the small and medium enterprises as far as the subsidies destined for SMEs are concerned, and (ii) beneficiaries of EU funds subsidies of the Agrofert Group.

Note: An approximate amount of EU funding granted to the Agrofert Group in the programming period 2007-2013, including agricultural funds, was CZK 4,9 billion (approx. EUR 181 million).

5. JAK MĚLA VYPADAT AUDITNÍ ZPRÁVA VYŽÁDANÉHO AUDITU OPERACE ČAPÍ HNÍZDO?

5.1. AO MĚL A MOHL ZJISTIT RELEVANTNÍ USTANOVENÍ PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ, PODLE KTERÝCH JE TŘEBA POSUZOVAT, ZDA BYL PŘÍJEMCE DOTACE MALÝM A STŘEDNÍM PODNIKEM

Podmínky pro získání dotace. Podmínky pro výzvu č. 4 ROP NUTS 2 SČ stanoví dva požadavky pro získání dotace týkající se osoby Žadatele: k poslednímu dni lhůty k podání žádosti o dotaci, musí být žadatel: (i) podnikatelem ve smyslu § 2 odst. 2 obchodního zákoníku, a zároveň je (ii) malým a středním podnikem ve smyslu Doporučení Komise ze dne 6. května 2003 o definici mikropodniků, malých a středních podniků (2003/361/ES) účinné od 1. ledna 2005 (dále jen Doporučení Komise ohledně MSP). Podnik, který nesplňuje definici malého a středního podniku tak, jak je uvedena v doporučení Komise ze dne 6. května 2003 o definici mikropodniků, malých a středních podniků, je velkým podnikem, a tudíž nesplňuje požadavky uvedené v části IX. „Upřesnění podmínek pro výzvu č. 4 ROP NUTS 2 SČ“, jež vyžaduje, aby příjemce byl malým či středním podnikem. Při stanovení podmínek určujících, zda je příjemce malým či středním podnikem „je nutné zohlednit údaje partnerských či propojených podniků (existují-li), a to způsobem, který stanoví výše uvedené právní předpisy ES.“

Relevantní ustanovení unijních právních předpisů: definice nezávislého podniku, partnerského podniku a propojeného podniku. Základním unijním předpisem vymezujícím nezávislý podnik, partnerský podnik a propojený podnik v perspektivě určení statusu malého a středního podniku je Doporučení Komise ohledně MSP, které v tomto ohledu v čl. 3 stanoví, že:

1. „*Nezávislým podnikem*“ je každý podnik, který není partnerským podnikem ve smyslu odstavce 2 ani propojeným podnikem ve smyslu odstavce 3.

2. „*Partnerské podniky*“ jsou všechny podniky, které nejsou zařazeny mezi propojené podniky ve smyslu odstavce 3 a mezi kterými existuje následující vztah: podnik (mateřský podnik) vlastní sám nebo společně s jedním či více propojenými podniky ve smyslu odstavce 3 25 % nebo více procent základního kapitálu nebo hlasovacích práv jiného podniku (dceřiný podnik).

3. „*Propojenými podniky*“ se rozumějí podniky, mezi nimiž existuje některý z následujících vztahů:

a) podnik vlastní většinu hlasovacích práv, která náležejí společníkům nebo členům, v jiném podniku,

b) podnik má právo jmenovat nebo odvolat většinu členů správního, řídicího nebo dozorčího orgánu jiného podniku,

c) podnik má právo uplatňovat rozhodující vliv v jiném podniku podle smlouvy uzavřené s daným podnikem nebo dle ustanovení v zakladatelské (společenské) smlouvě (listině) nebo ve stanovách tohoto podniku,

d) podnik, který je společníkem nebo členem jiného podniku, ovládá sám, v souladu s dohodou uzavřenou s jinými společníky nebo členy daného podniku, většinu hlasovacích práv, náležejících společníkům nebo členům, v daném podniku.

Konečně, pokud jde o definici velkého podniku, výzva stanoví v sekci Úvod, bod A. Definice pojmů, že velkým podnikem je „*podnik, který nesplňuje definici malého a středního podniku tak, jak je uvedena v doporučení Komise ze dne 6. května 2003 o definici mikropodniků, malých a středních podniků.*“²

Dne 25. února 2008 žadatel, společnost Farma Čapí hnízdo a.s. (dále jen Žadatel) vyplnil příslušný vzor prohlášení, ve kterém uvedl, že k tomuto datu je nezávislým podnikem, tj. podnikem, jež nemá jiné propojené či partnerské podniky, a společnost Farma Čapí hnízdo a.s. je tedy nezávislým malým a středním podnikem. Pravdivost výše uvedeného prohlášení musí být Žadatel schopen doložit, zejména v situacích, kdy je to pouze on, kdo disponuje informacemi nutnými k ověření uvedených objektivně existujících skutečností opravňujících ho k čerpání dotace. V případě pochybností je důkazní břemeno ohledně skutečností, o nichž učinil prohlášení na straně Žadatele. Pokud Žadatel v čestném prohlášení uvedl, že k datu podání žádosti je malým a středním podnikem, pak musí být schopen obsah tohoto svého čestného prohlášení doložit. To, zda Žadatel splňuje podmínku, že je malým a středním podnikem, je nutné ověřit na základě objektivně existujících skutečností týkajících se společnosti Žadatele.

Pochybení AO. Auditní orgán měl a mohl zjistit výše uvedená relevantní ustanovení Doporučení Komise ohledně MSP, podle kterých je třeba posuzovat, zda byl Žadatel malým a středním podnikem, tedy zejména výše uvedená ustanovení Doporučení Komise ohledně definice MSP. Místo toho, se Auditní orgán obsáhle zabýval otázkou existence či neexistence stejného či sousedního relevantního trhu vzhledem k Žadateli a skupině Agrofert; navíc odpověď na tuto otázku, jež, jak vyplývá z rozsudku SDEU ve věci C-110/13 HaTeFo³, je spíše vedlejšího charakteru, nedal, ačkoliv jí dát měl a mohl⁴.

5.2. AO MOHL A MĚL ZJISTIT, ZDA BYL ŽADATEL MALÝM A STŘEDNÍM PODNIKEM

5.2.A AO mohl a měl zjistit, zda byl Žadatel v dobré víře, že je malým a středním podnikem při podání žádosti o dotaci

Učinění prohlášení v dobré víře ohledně statusu malého a středního podniku. Doporučení Komise ohledně MSP, kromě jiného, v čl. 3 stanoví, že:

5. Podniky mohou vydat prohlášení o svém postavení nezávislého podniku, partnerského podniku nebo propojeného podniku s uvedením údajů týkajících se stropů vymezených v článku 2. Prohlášení může být vydáno i v případě, že základní kapitál je rozdělen způsobem, který neumožňuje přesné určení toho, kdo jej drží, v kterémžto případě může podnik v dobré víře prohlásit, že může oprávněně

² Úřední věstník EU L 124 ze dne 20. května 2003, str. 36), výňatek z tohoto doporučení je uveden v Příloze I nařízení Komise (ES) č. 364/2004 ze dne 25. února 2004, kterým se mění nařízení (ES) č. 70/2001, pokud jde o rozšíření jeho oblastí působnosti tak, aby zahrnovalo podporu pro výzkum a vývoj.

³ Viz níže sekce 5.2.C

⁴ Podrobněji sekce 5.2.C níže.

předpokládat, že není vlastněn z 25 % či z více procent jiným podnikem ani společně podniky vzájemně mezi sebou propojenými. Tato prohlášení jsou vydávána, aniž jsou dotčeny kontroly a šetření prováděná podle vnitrostátních pravidel nebo podle pravidel Společenství.

Dobrá víra. Dobrou vírou se rozumí psychický stav, kdy osoba v dobré víře se spoléhá na určitý stav skutečností, i když právní stav těchto skutečností je odlišný, a taková osoba se zřetelem ke všem okolnostem nemohla vědět, jaký je tento právní stav⁵. Z hlediska důkazního, na jednu stranu podle § 20 zákona o cenných papírech ve znění účinném k okamžiku podání Žádosti, osoba, na kterou byl převeden cenný papír (akcie), se stává jeho vlastníkem i v případě, že převodce neměl právo (zejména vlastnické) listinný papír převést, pokud byl nabyvatel v dobré víře, přičemž v pochybnostech se dobrá víra předpokládá; na druhou stranu povinnost důkazní (a posléze i břemeno důkazní) o dobré víře stíhá osobu, které je dobrá víra - v rovině právní - ku prospěchu⁶.

Prokázání dobré víry u Žadatele. Žadatel uvedl v prohlášení, že je malým a středním podnikem. Nicméně v okamžiku, kdy toto prohlášení učinil, ovšem nemohl prokázat ani v dobré víře oprávněně předpokládat, že je malým a středním podnikem. Žadatel nepřestal být součástí koncernu Agrofert, neboť neprokázal, že by došlo k převedení podílu v Žadateli mimo koncern Agrofert. Žadatel by prokázal opak, pokud by doložil, že mohl oprávněně v dobré víře předpokládat, že je malým a středním podnikem, tedy pokud by prokázal, **za prvé**, došlo k převodu podílu ze společnosti ZZN Pelhřimov a.s. na jiného majitele tak, aby po takovém převodu splňoval Žadatel definici malého či středního podniku, a zároveň, **za druhé**, že v předmětné době nedošlo k převodu podílu z takového majitele na majitele jiného tak, že by Žadatel definici malého či středního podniku splňovat přestal.

i. Absence ověření nabývacích titulů, ze strany příjemce dotace (absence dobré víry)

Relevantní ustanovení korporátních dokumentů příjemce týkajících se vlastnictví podílu v příjemci. Jak je patrné z notářského zápisu z valné hromady ze dne 22. 11. 2017 (NZ 406/2007, N 448/2007) vydal Žadatel dvacet akcií v listinné o jmenovité hodnotě 200 000 Kč⁷, a to ve formě hromadné listiny: "*Akcie budou vydány jako hromadná listina, jelikož společník bude prvním nabyvatelem akcií, dnem vydání se rozumí den, kdy tyto splní všechny náležitosti stanovené zákonem.*"⁸ Podle uvedeného notářského zápisu tato hromadná listina měla být vydána jedinému společníkovi, společnost ZZN Pelhřimov a.s., jako prvnímu nabyvateli, jenž se stal zároveň jediným (100 %-ním) akcionářem Žadatele⁹. Vzhledem k tomu, že notářský zápis je veřejnou listinou nadanou presumpcí správnosti, tzn. listinou, jež potvrzuje pravdivost toho, co je v ní osvědčeno nebo potvrzeno, není-li

---

⁵ Hendrych a kol., Právní slovník, C.H. Beck, 2001, str. 129.

⁶ Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 31 Cdo 3177/2005, ze dne 30.1.2008.

⁷ Bod V., str. 3 notářského zápisu, 2.-5. věta.

⁸ Notářský zápis ze dne ze dne 22. 11. 2017, (NZ 406/2007, N 448/2007, strana třetí, poslední věta.

⁹ Bod V., str. 3 notářského zápisu poslední odstavec na této stránce.

prokázán opak, je ve veřejné listině obsažena veřejná víra v pravost a pravdivost takové listiny¹⁰. Článek VI. tohoto notářského zápisu dále uvádí čl. 7 odst. 3 stanov, kromě jiného, že „na základě písemné žádosti vlastníka je společnost povinna vydat vlastníkovi hromadné listiny jednotlivé akcie, které hromadná listina nahrazuje, a to ve lhůtě do 90 (slovy: devadesáti) dnů ode dne doručení této žádosti.“

Podmínky pro ověření dobré víry Žadatele. Aby Žadatel prokázal, že došlo k převodu podílu ze společnosti ZZN Pelhřimov a.s. na jiného majitele, a mohl tím pádem oprávněně v dobré víře předpokládat, že je malým a středním podnikem, musel by být schopen předložit následující dokumenty nebo věrohodně doložit, že se v okamžiku podání Žádosti a učinění předmětného prohlášení měl možnost seznámit s následujícími dokumenty:

- (i) předávací protokol nebo jiný dokument potvrzující, že vydaná hromadná listina¹¹ byla fyzicky předána osobou oprávněnou jednat za ZZN Pelhřimov a.s., neboť v případě listinných akcií na majitele, včetně situace, kdy jsou vydány v podobě hromadné listiny, dochází k převodu vlastnického práva k této hromadné listině, a tím zároveň k převodu podílu ze společnosti ZZN Pelhřimov a.s., na jiného majitele, až okamžikem fyzického předání uvedené listiny z rukou převodce do rukou nabyvatele¹²;
- (ii) hromadnou listinu obsahující akcie na majitele nebo jednotlivé listinné akcie na majitele společně s písemnou žádostí vlastníka doručené Žadateli o přeměně vydané hromadné listiny na jednotlivé listinné akcie¹³;
- (iii) platnou smlouvu o převodu hromadné listiny obsahující akcie Žadatele ze společníka ZZN Pelhřimov a.s. na jiného vlastníka: K platnému převodu vlastnictví podílu u akciové společnosti s listinnými akciemi na majitele, jak je tomu v případě Žadatele, dochází na základě smlouvy, v níž musí být určeny převáděné cenné papíry a jejich cena (§ 13 zákona o cenných papírech ve znění účinném k okamžiku podání Žádosti), a nestanoví-li smlouva něco jiného, okamžikem předání listinných cenných papírů nabyvateli, přičemž převáděné listinné cenné papíry musí odpovídat smlouvě (15 zákona o cenných papírech ve znění účinném k okamžiku podání Žádosti). Smlouva o převodu listinných akcií na majitele představuje

---

¹⁰ Podle § 134 občanského soudního řádu (zákon č. 99/1963 Sb.) “listiny vydané soudy České republiky nebo jinými státními orgány v mezích jejich pravomoci, jakož i listiny, které jsou zvláštními předpisy prohlášeny za veřejné, potvrzují, že jde o nařízení nebo prohlášení orgánu, který listinu vydal, a není-li dokázán opak, i pravdivost toho, co je v nich osvědčeno nebo potvrzeno.” Notářské zápisy a jejich stejnopisy, výpisy z notářských zápisů a listiny o ověření prohlašuje za veřejné listiny notářský řád v § 6 (zákon č. 358/1992 Sb.). Veřejná listina může být zbavena své důkazní síly jen tím, že účastník tvrdí nepravdivost či nesprávnost a prokáže důkazy své tvrzení.

¹¹ Sbíрка listin Žadatele neobsahuje žádné rozhodnutí příslušného orgánu Žadatele, že o přeměně akcií Žadatele v předmětné době.

¹² Viz např. Kotásek/Pokorná/Raban a kol., Kurs obchodního práva – Právo cenných papírů, 4. vydání, C.H. Beck, 2005, str. 662.

¹³ Článek VI. tohoto notářského zápisu uvádí čl. 7 odst. 3 stanov, kromě jiného, že „na základě písemné žádosti vlastníka je společnost povinna vydat vlastníkovi hromadné listiny jednotlivé akcie, které hromadná listina nahrazuje, a to ve lhůtě do 90 (slovy: devadesáti) dnů ode dne doručení této žádosti.“

relevantní důkazní prostředek, který identifikuje (i) převáděné listinné akcie na majitele, jimiž se převádí podíl v Žadateli, (ii) okamžik převodu vlastnictví k těmto akciím a akcionářských práv k Žadateli z nich vyplývajících, (iii) identitu nabyvatele těchto akcií a z nich vyplývající práva nového akcionáře Žadatele, a (iv) cenu zaplacenou za tyto akcie; ke smlouvě může být případně přiložen předávací protokol, pokud k předání předmětných listinných akcií na majitele dochází v okamžiku pozdějším, než k jakému byla podepsána smlouva o jejich převodu¹⁴;

- (iv) potvrzení o zaplacení ceny za převedené akcie v podobě hromadné listiny, aby převod vlastnictví nemohl být v důsledku nezaplacení ceny zrušen z důvodu možného odstoupení od smlouvy převodcem, což by mělo za následek převod vlastnických práv k Žadateli zpět na převodce, v důsledku toho ztrátu statusu malého a středního podniku.

Pochybení AO. Přesto, že, jak uvádí čl. 3, bod 5 Doporučení Komise ohledně MSP, je při zkoumání otázky, zda je určitá právnická osoba nezávislým podnikem či podnikem propojeným či partnerským, pro určení statusu malého a středního podniku, otázka dobré víry Žadatele v případě nejasného uspořádání vlastnických práv v okamžiku podání Žádosti, jak tomu bylo u Žadatele, auditní orgán posouzení naplnění kritéria dobré víry zcela opominul. Auditní orgán nepoložil relevantní otázky v tomto směru osobám, jež podpisem Žádosti činily v údajné dobré víře prohlášení, že Žadatel je malým a středním podnikem, ani nepožádal o vydání relevantních dokumentů, jenž by mu umožnily existenci či neexistenci dobré víry na straně Žadatele, posoudit. Přitom Žadatel nebyl schopen prokázat, že došlo k předání hromadné listiny z moci převodce (ZZN Pelhřimov a.s.) do moci jiného nabyvatele, a tím pádem rovněž k převodu podílu v Žadateli na jiného akcionáře tak, aby Žadatel splňoval definici malého či středního podniku. Žadatel rovněž nebyl schopen prokázat, že by měl vědomost o předání hromadné listiny či její existenci a totožnosti jejího nabyvatele či o skutečnosti, že by po vydání hromadné listiny došlo k její přeměně na jednotlivé akcie a totožnosti jejich nabyvatelů. Žadatel dále nebyl schopen prokázat existenci platné smlouvy o převodu hromadné listiny ze společníka ZZN Pelhřimov a.s. na jiného majitele ani skutečnost, že by se s takovou smlouvou, ať už v písemné nebo textové podobě, seznámil. Nabyvatel musel v důsledku výše uvedeného zápisu vědět, že Žadatel emitoval akcie v podobě hromadné listiny a že ZZN Pelhřimov a.s. je akcionářem Žadatele. Bez toho, aby mu převodce prokázal existenci písemné žádosti o vydání jednotlivých akcií předvídané v 7 odst. 3 Stanov, nemohl Žadatel považovat smlouvu o převodu akcií, jejímž předmětem nebyla hromadná listina, nýbrž jednotlivé akcie, za platnou v důsledku neurčitého vymezení jejího předmětu, jež je povinnou náležitostí takové smlouvy¹⁵; pokud by v rozporu s článkem V. notářského zápisu nedošlo v tam uvedené době k vydání akcií na majitele v podobě hromadné listiny nebo pokud by vydaná hromadná listina nesplnila požadavky uvedené v zákoně, a v důsledku toho došlo k převodu pouhého podílu bez paralelního převodu hromadné listiny, musela by platná smlouva o takovém převodu uvádět skutečnost, že doposud nedošlo k vydání hromadné listiny a že je převáděn pouze podíl v Žadateli. Konečně, co se týče zaplacení ceny, není zřejmé, že by tato cena nebyla v okamžiku učinění prohlášení zaplacena, a že převod akcií byl definitivní. **Byť uvedené skutečnosti naznačují, že Žadatel nemohl být v dobré víře ohledně toho, zda je v okamžiku a podání Žádosti, Auditní orgán tuto skutečnost v rámci auditu předmětné operace vůbec nezkoumal.**

¹⁴Viz např. Kotásek/Pokorná/Raban a kol., Kurs obchodního práva – Právo cenných papírů, 4. vydání, C.H. Beck, 2005, str. 665-666.

¹⁵ § 409, odst. 1 obchodního zákoníku v tehdejší účinném znění; Viz např. Kotásek/Pokorná/Raban a kol., Kurs obchodního práva – Právo cenných papírů, 4. vydání, C.H. Beck, 2005, str. 665.

ii. Absence opatření na straně příjemce pro monitoring, zda je malým či středním podnikem

Monitoring vlastníka akcií, jsou-li akcie složeny v úschově. Žadatel nebyl schopen doložit, že by přijal nezbytná opatření k tomu, aby věděl, kdo je v průběhu předmětné jeho přímým majitelem a zda nedochází ke změnám majitelů, jež by mu případně mohly status malého a středního podniku odejmout. V případě listinných akcií na majitele je jejich majitelem (vlastníkem), a zároveň vlastník podílu v akciové společnosti osoba, která v danou chvíli listinnou akcií fyzicky drží, resp. má ji ve své moci¹⁶. Žadatel nicméně mohl prokázat, kdo je jeho přímým vlastníkem s podílem nad 25 %, kdyby využil možnost předvídanou v čl. 7 odst. 2 Stanov, které uvádějí, že „*práva spojená s listinnou akcií na majitele vykonává ten, kdo ji předloží, nebo ten, kdo prokáže písemným prohlášením osoby, která vykonává úschovu nebo uložení podle zvláštního právního předpisu, že akcie je pro něho uložena.*“¹⁷ Rozhodujícím (konstitutivním) údajem o akcionáři akciové společnosti je v takovém případě i u listinných akcií na majitele smlouva o úschově či uložení ve smyslu §§ 35 - 37 zákona o cenných papírech ve znění účinném k okamžiku podání Žádosti, s osobou, jež je oprávněna takovou úschovu vykonávat; v takovém případě představuje údaj o osobě schovatele, tj. o osobě, jež své listinné akcie na majitele do úschovy k uschovateli složila, zároveň údaj o vlastníkovi listinných akcií na majitele, resp. údaj o akcionáři oprávněném vykonávat hlasovací a jiná práva spojená s uschovanými listinnými akciemi. Vzhledem k ustanovení čl. 7 odst. 2 stanov mohl Žadatel uzavřít sám svým jménem smlouvu o úschově či uložení listinných cenných papírů s uschovatelem a určit v něm jediného akcionáře a jakoukoli další osobu, která se prokáže platnou a účinnou smlouvou o převodu cenných papírů jako osobu oprávněnou s listinnými akciemi na majitele Žadatele nakládat ve smyslu § 34 odst. 1 zákona o cenných papírech ve znění účinném k okamžiku podání Žádosti a stanovit uschovateli související povinnost vydat takové osobě písemné prohlášení umožňující jí vykonávat práva akcionáře ve společnosti Žadatele. Žadatel si takto mohl zajistit, že i při vydání listinných akcií na majitele, u nichž je identifikace jejich vlastníků problematická, bude moci zároveň doložit splnění podmínky statusu malého a středního podniku po celou relevantní dobu čerpání dotace.

Pochybení AO. Auditní orgán nezkoumal, zda v relevantním období po podání Žádosti Žadatel přijal opatření k tomu, aby byl schopen monitorovat, v předmětné době nedošlo k převodu podílu z takového majitele na majitele jiného tak, že by Žadatel definici malého či středního podniku splňovat přestal nebo alespoň mohl v dobré víře oprávněně předpokládat, kdo je jeho akcionářem a že stále naplňuje podmínku malého a středního podniku. Byť uvedené skutečnosti naznačují, že Žadatel nemohl být v dobré víře ohledně toho, zda je v relevantní době po okamžiku a podání Žádosti malým a středním podnikem, Auditní orgán tuto skutečnost v rámci auditu předmětné operace vůbec nezkoumal.

5.2.B AO mohl a měl zjistit, že převody podílů v příjemci jsou pouze fiktivní

Rozhodnutí Soudního dvora EU C-91/01 z 29. dubna 2004 ve věci Itálie vs. Evropská komise. Toto rozhodnutí SDEU uvádí, kromě jiného, že „*návěti 18, 19 a 22 Doporučení Komise ohledně MSP stejně jako bod 3. 2. související výkladové příručky ohledně statusu MSP vyjasňuje, že smysl kritéria nezávislosti (malého a středního podniku) je zajistit, že opatření, jež jsou určena pro MSP, skutečně*

¹⁶ Viz např. Kotásek/Pokorná/Raban a kol., Kurs obchodního práva – Právo cenných papírů, 4. vydání, C.H. Beck, 2005, str. 21-22.

¹⁷ Čl. VI, notářského zápisu NZ 406/2007, N 448/2007 ze dne 22. listopadu 2007.

poskytují výhody těm podnikům, pro něž je jejich malá velikost je pro překážkou, a nikoli velkým podnikům, jež jsou součástí skupin podniků, jež mají díky své velikosti přístup k financování a službám, jež nejsou dostupné obdobným soutěžitelům menší velikosti. Z toho také vyplývá, že k tomu, aby bylo možno zajistit, že pouze skutečně nezávislé malé a střední podniky jsou zahrnuty do kategorie malých a středních podniků, je nutné eliminovat právní uspořádání, kdy malý a střední podnik tvoří s dalšími podniky ekonomickou entitu, jež je mnohem silnější než nezávislý malý a střední podnik. Proto musí být rovněž zajištěno, že definice malého a středního podniku není obcházena pomocí fiktivních formálně-právních konstrukcí¹⁸.

Fiktivní charakter vlastnictví Žadatele osobami nezávislými na skupině Agrofert a její ovládající osobě, Andreji Babišovi. Z korporátních dokumentů týkajících se Žadatele uveřejněných ve Sbírce listin obchodního rejstříku, často v podobě notářských zápisů nadaných presumpcí správnosti uvedených v předchozí sekci 5.2.A stejně jako ze zjištění ohledně společného jednání Žadatele, skupiny Agrofert a její ovládající osoby, Andreje Babiše, bylo možné ve světle rozsudku Soudního dvora EU C-91/01 z 29. dubna 2004 ve věci Itálie vs. Evropská komise učinit závěr, že formální právní konstrukce vlastnictví Žadatele osobami nezávislými na skupině Agrofert a její ovládající osobě, Andreji Babišovi, je fiktivní.

Pochybení AO. I když Auditní orgán správně identifikoval rozsudku Soudního dvora EU C-91/01 z 29. dubna 2004 ve věci Itálie vs. Evropská komise jako relevantní interpretační pomůcku pro posouzení, zda Žadatel je či není malým a středním podnikem, nepřistoupil ke zkoumání, zda formální právní konstrukce vlastnictví Žadatele osobami nezávislými na skupině Agrofert a její ovládající osobě, Andreji Babišovi, není fiktivní, a zda tato fiktivní právní konstrukce nezbavuje Žadatele charakteru skutečně nezávislého malého a středního podniku, jak je to uvedeno ve zmíněném rozsudku SDEU. Auditní orgán nezkoumal vlastnickou strukturu Žadatele, spolehl se bez zjevného důvodu na prohlášení Andreje Babiše v Poslanecké sněmovně, neposuzoval rozpory mezi prohlášeními Andreje Babiše, nezkoumal relevantnost prohlášení Andreje Babiše, tvrzení Andreje Babiše považoval za prokázání, i když Andrej Babiš nebyl statutárním orgánem Žadatele¹⁹. Krom toho, byť Auditní orgán správně učinil závěr, že mezi Žadatelem, skupinou Agrofert a její ovládající osobou, Andrejem Babišem, existovaly nadstandardní vztahy, nepochopitelně neučinil závěr, že v důsledku toho absentovalo znevýhodnění Žadatele jako malého a středního podniku, co se týče přístupu k financování, rozvoji podniku či odběru jeho služeb, jak to uvádí Doporučení komise ohledně MSP a zdůrazňuje výše uvedený rozsudek SDEU.

5.2.C AO mohl a měl učinit relevantní závěry ohledně společného jednání Žadatele, skupiny Agrofert a její ovládající osoby, Andreje Babiše

Rozsudek SDEU C-110/13 z 27. února 2014 ve věci HaTeFo GmbH proti Finanzamt Haldensleben. SDEU v této věci uvedl, že podmínka, aby fyzické osoby jednaly společně, je splněna, pokud tyto osoby sladují své jednání s cílem uplatňovat vliv na obchodní rozhodnutí dotčených podniků v dané věci, což vylučuje, aby tyto podniky mohly být považovány za vzájemně hospodářsky nezávislé. Splnění této podmínky závisí na okolnostech dané věci a nutně není podřízeno existenci smluvních vztahů mezi těmito

---

¹⁸ SDEU, věc C-91/01, body 50 a 51.

¹⁹ Podrobněji, Analýza kvality zprávy mimořádného auditu operace „Multifunkční kongresový areál Čapí hnízdo“, Good Governance, 2017, str. 11.

osobami ani konstatování jejich záměru obcházet definici MSP²⁰. Soud dále uvedl, že pokud jde o hospodářské a finanční vztahy mezi společnostmi HaTeFo a X, z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že společnost X uvádí na trh veškerou produkci společnosti HaTeFo, která na trhu nepůsobí. Zástupce společnosti X je zodpovědný za technické aspekty výroby společnosti HaTeFo. Společnost HaTeFo mimoto na společnost X převedla správu informačních technologií a správu nákupů, jakož i svou výzkumnou činnost. Konečně SDEU v dané věci uzavřel, že (i) společnost HaTeFo pro potřeby své činnosti využívala jeden z bankovních účtů společnosti X²¹, (ii) že, jak vyplývá z předkládacího rozhodnutí, že mezi osobami A, B a D, které vlastnily tyto podniky, existoval příbuzenský vztah a že osoby A a C mimoto souběžně řídily obě společnosti, a tedy (iii) že tyto vztahy patrně těmto osobám poskytovaly možnost sladit své jednání s cílem uplatňování vlivu na obchodní rozhodnutí dotyčných podniků, jež vylučovalo, aby v dané věci dotčené podniky mohly být považovány za vzájemně hospodářsky nezávislé²².

Společné jednání mezi Žadatelem, skupinou Agrofert, vlastníkem skupiny Agrofert, Andrejem Babišem a jeho blízkými příbuznými. AO zkoumal podrobně ve světle uvedeného rozsudku SDEU vzájemné vztahy a vazby Žadatelem, skupinou Agrofert, vlastníkem skupiny Agrofert, Andrejem Babišem a jeho blízkými příbuznými, přičemž zjistil, kromě jiného, existenci následujících vazeb mezi uvedenými osobami:

- propojení Žadatele se skupinou Agrofert prostřednictvím zaručeného úvěru ve výši 350 mil. CZK, ke kterému by jakýkoliv jiný MSP neměl na trhu přístup;
- vlastníkem pozemků, na kterých byl realizovaný projekt Čapí hnízdo, byla společnost IMOBA ze skupiny Agrofert;
- dlouhodobý podnájem jedné z nemovitostí na Čapím hnízdě Andreji Babišovi 100 % vlastníkovu skupiny Agrofert nebo skupině AGF;
- skupina Agrofert byla strategickým partnerem projektu Čapí hnízdo;
- společnost IMOBA ze skupiny Agrofert se podílela na přípravě projektu (projektová dokumentace, investor atd.);
- společnost skupiny Agrofert poskytovala společnosti Farma Čapí hnízdo pronájem vozidla;
- valné hromady společnosti Farma Čapí hnízdo se konaly v sídle společnosti Agrofert;
- Andrej Babiš a jeho partnerka se podíleli realizaci samotného projektu Čapí hnízdo;
- jako členové statutárních orgánů společnosti Farma Čapí hnízdo byly osoby blízké Andreji Babišovi;
- jako členové statutárních orgánů společnosti Farma Čapí hnízdo zasedaly osoby, které byly současně ve statutárních orgánech společností skupiny Agrofert.

---

²⁰ SDEU, C-110/13, bod 35.

²¹ Tamtéž, bod 36.

²² Tamtéž, bod 37.

Pochybení AO. I když Auditní orgán správně identifikoval rozsudek SDEU C-110/13 z 27. února 2014 ve věci HaTeFo GmbH proti Finanzamt Haldensleben, jako relevantní interpretační pomůcku pro zjištění, zda v důsledku společného jednání s jinými osobami Žadatel byl či nebyl malým a středním podnikem, a kritéria uvedená v tomto rozsudku správně aplikoval na případ Žadatele, na závěr tohoto posouzení zcela nepochopitelně uvedl, že není schopen posoudit otázku působení Žadatele a skupiny Agrofert na stejném či sousedním trhu. Toto posouzení i odpověď na tuto otázku bylo možno snadno učinit, neboť z výpisů z obchodního rejstříku Žadatele a společnosti Agrofert a.s., případně dalších společností v rámci skupiny Agrofert, například společnosti IMOBA a.s., bylo možno zjistit, že předmět podnikání uvedených společností je v řadě oblastí totožný či zcela zřejmě sousedící. Rovněž z faktických zjištění učiněných Auditním orgánem bylo zřejmé, že společnosti skupiny Agrofert poskytovaly Žadateli služby a produkty tak, aby mohl působit na trhu, a rovněž od Žadatele odebíraly služby, které poskytoval, jako například pronájem prosto Žadatelem společností ve skupině Agrofert k pořádání jejich firemních večírků.

5.3. AO MOHL A MĚL ZJISTIT, ŽE EXISTUJÍ DŮVODNÁ PODEZŘENÍ NA TRESTNÝ ČIN POŠKOZOVÁNÍ FINANČNÍCH ZÁJMŮ EVROPSKÉ UNIE

Trestný čin poškozování finančních zájmů Evropské unie. Podle § 129a (Poškození finančních zájmů Evropských společenství) tehdy platného trestního zákona č. 140/1961 Sb., (1) kdo vyhotoví, použije nebo předloží nepravdivé, nesprávné nebo neúplné doklady vztahující se k výdajům nebo příjmům souhrnného rozpočtu Evropských společenství nebo rozpočtů spravovaných Evropskými společenstvími nebo jejich jménem, anebo takové doklady zatají, a tím umožní nesprávné použití nebo zadržování finančních prostředků z některého takového rozpočtu nebo snížení zdrojů některého takového rozpočtu, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty. (2) Stejně bude potrestán, kdo neoprávněně použije finanční prostředky, které tvoří výdaje nebo příjmy souhrnného rozpočtu Evropských společenství nebo rozpočtů spravovaných Evropskými společenstvími nebo jejich jménem, nebo zkrátí finanční prostředky pro některý takový rozpočet. (3) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 škodu nikoli malou. (4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny, b) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako osoba, která má zvlášť uloženou povinnost hájit zájmy Evropských společenství, nebo c) způsobí-li takovým činem značnou škodu. (5) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 škodu velkého rozsahu.

Soustavné ničení dokumentů, jež by mohly prokázat či vyvrátit, kdo byl přímým vlastníkem Žadatele, a zda Žadatel měl či neměl status malého a středního podniku. Žadatel soustavně zatajoval dokumenty prokazující status příjemce jako malého a středního podniku tím, že ničil dokumenty, jež by mohly prokázat či vyvrátit, kdo byl přímým vlastníkem Žadatele, tedy zda Žadatel měl či neměl status malého a středního podniku, ničil. Za prvé, Žadatel při přeměně své formy ze společnosti s ručením omezeným na akciovou společnost s listinnými akciemi na majitele musel vědět, že pokud vydá listinné akcie na majitele do přímé držby existujícímu akcionáři, může v případě jejich převodu dojít k zastření identity jejich budoucího vlastníka (akcionáře). Skutečnost, že listinné akcie na majitele mohou sloužit k tomuto účelu, byla v té době známa. Za druhé, přesto, jak bylo uvedeno výše, stanovy Žadatele umožňovaly úschovu akcií u třetí osoby, čímž by byla zajištěna

identifikace a doložení přímého vlastníka²³, tato možnost nebyla využita²⁴. Za třetí, ze zápisů z valných hromad Žadatele v průběhu let 2008 - 2010 je zřejmé, že advokát Václav Knotek zastupoval jednoho či více akcionářů na těchto valných hromadách. Podle zákona proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu ve znění účinném v tehdejší znění, měl advokát povinnost jako osoba poskytující jiné osobě služby, které spočívají v jednání jako pověřený akcionář pro jinou osobu²⁵, provést identifikaci klienta²⁶, a to předložením plné moci nebo jiné smlouvy o zastoupení uzavřené se zastupovaným akcionářem či akcionáři a identifikačními dokumenty takového akcionáře či akcionářů, tj. například kopií jejich občanského průkazu²⁷; aby se Žadatel mohl přesvědčit, že advokát Václav Knotek skutečně zastupuje akcionáře společnosti Žadatele a že Žadatel má nadále status malého a středního podniku, měl Žadatel tyto dokumenty prokazující identitu akcionáře či akcionářů od tohoto advokáta požadovat. Z předmětné zprávy AO je zřejmé, že si AO dokumenty uvedené v předchozí větě od Žadatele vyžádal, avšak Žadatel je AO neposkytl²⁸, a uvedl, že tyto dokumenty nedohledal²⁹. Tato skutečnost je další indicií, že Žadatel zatajoval doklady vztahující se k výdajům nebo příjmům souhrnného rozpočtu Evropských společenství nebo rozpočtů spravovaných Evropskými společenstvími ve smyslu výše uvedeného ustanovení § 129 trestního zákona v tehdy účinném znění.

Zničení předmětných listinných akcií na majitele Žadatele, jež mohly prokázat, kdo je fyzicky držel, a byl tudíž jejich vlastníkem. Krom toho, notářský zápis NZ 99/2014, N 113/2014 ze dne 14. dubna 2014 sepsaný notářem JUDr. Svatoplukem Procházkou v bodě III. 1 uvádí, že „*zanikající společnost [jíž se rozumí společnost Žadatele,] má základní kapitál ve výši 2.000.000,- Kč (slovy: dva milióny korun českých), plně splacený, rozdělený na 20 kusů kmenových listinných akcií ve formě na jméno o jmenovité hodnotě 100.000,- Kč, které všechny nahrazuje jedna hromadná akcie na jméno č. H01-2014, emitovaná dne 2. ledna 2014.*“ Nicméně jak je zřejmé ze sekce 5.2 a z notářských zápisů tam uvedených – pokud neexistovala písemná žádost akcionáře či akcionářů Žadatele o vydání jednotlivých 20 kusů kmenových listinných akcií na majitele ve smyslu čl. 7, odst. 3 stanov Žadatele namísto hromadné listiny emitované dne 1. prosince 2007, jejíž existence nebyla podle doposud známých fakt prokázána - k emisi jednotlivých 20 kusů kmenových listinných akcií ve formě na majitele jmenovité hodnotě 100.000,- Kč nikdy nedošlo, a nemohlo tudíž dojít ani k vydání těchto jednotlivých 20 kusů listinných akcií na majitele. 2. ledna 2014 proto nemohlo existovat 20 kusů

²³ Čl. VI, notářského zápisu NZ 406/2007, N 448/2007 ze dne 22. listopadu 2007.

²⁴ V čl. 7 odst. 2 Stanov se uvádí, že „práva spojená s listinnou akcií na majitele vykonává ten, kdo ji předloží, nebo ten, kdo prokáže písemným prohlášením osoby, která vykonává úschovu nebo uložení podle zvláštního právního předpisu, že akcie je pro něho uložena.“

²⁵ § 2, odst. 1, písm. h) zákona č. 253/2008 o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu v tehdy účinném znění.

²⁶ § 7 zákona č. 253/2008 o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu v tehdy účinném znění.

²⁷ § 8 odst. 2 zákona č. 253/2008 o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu v tehdy účinném znění.

²⁸ Auditní zpráva, str. 21.

²⁹ Příloha 2 k Auditní zprávě – Reakce na stanovisko auditované osoby, str. 3.

vydaných listinných akcií na majitele, jež by bylo možno nahradit hromadnou listinou č. H01-2014. Pokud nicméně k vydání jednotlivých kusů dvaceti listinných akcií Žadatele v rozporu s čl. 7, odst. 3 stanov Žadatele přeci jen došlo, vzhledem k neexistenci jakýchkoli jiných dokumentů prokazujících vlastnictví podílu v Žadateli k datu 2. ledna 2014 v důsledku jejich zničení, představovalo 20 jednotlivých kusů dvaceti listinných akcií Žadatele jediný a poslední důkazní prostředek, ze kterého bylo možno zjistit, kdo vlastnil podíl v Žadateli: i když listinné akcie na majitele neobsahují identifikaci jejich vlastníka, bylo možné identifikovat takového vlastníka pomocí sejmutí otisků prstů z předmětných akcií, neboť vlastníkem listinných akcií na majitele je ten, kdo je fyzicky drží. Ač v důsledku nahrazení 20 kusů listinných akcií hromadnou akcií na jméno č. H01-2014, je nutné nahrazované listinné akcie zneplatnit tak, aby nemohly existovat vedle nově vydávané hromadné listiny, tyto jednotlivé kusy listinných akcií měly být pouze znehodnoceny, ale nikoli zničeny vzhledem k tomu, že v daném okamžiku byly posledním existujícím důkazním prostředkem k prokázání vlastníků Žadatele a jeho statusu malého a středního podniku. Přesto Žadatel, resp. představenstvo Žadatele (sestavující se v té době z následujících osob: František Šlingr (předseda představenstva), Martin Herodes (místopředseda představenstva), Jan Gavenda (člen představenstva)), spolu s představenstvem tehdejšího akcionáře Žadatele, společnosti IMOBA, a.s. (sestavující se v té době z následujících osob Andrej Babiš (předseda představenstva), Petra Procházková (místopředsedkyně představenstva), Monika Babišová (členka představenstva)) v rámci vydání nové hromadné akcie 20 kusů listinných akcií Žadatele schopných prokázat, kdo tyto akcie fyzicky držel, a byl tudíž jejich vlastníkem, zničili. Technicky, představenstvo Žadatele muselo vyzvat představenstvo akcionáře Žadatele k předložení 20 kusů listinných akcií na majitele, představenstvo akcionáře Žadatele muselo těchto 20 kusů listinných akcií na majitele představenstvu Žadatel předat, aby je představenstvo Žadatele zničilo a nahradilo hromadnou akcií na jméno č. H01-2014, kterou vydalo představenstvu akcionáře Žadatele.

Pochybení AO. Přesto, že AO mohl a měl zjistit, že existují důvodná podezření na trestný čin poškozování finančních zájmů Evropské unie v důsledku soustavného ničení dokumentů prokazujících status Žadatele jako malého a středního podniku, neučinil v rámci své auditní zprávy takové zjištění. Jak je zřejmé z auditní zprávy, AO se uvedenými otázkami ani nezabýval, byť byly patrné z veřejně přístupných dokumentů týkajících se Žadatele uvedených ve sbírce listin. AO se předmětnými otázkami zabýval pouze okrajově: vyžádal si některé dokumenty, jako například listinu přítomných na valných hromadách a plné moci pro zastupování akcionáře či akcionářů Žadatele, a v návaznosti na absenci jejího doručení konstatoval možné riziko, že *"že Farma Čapí hnízdo, a.s. byla jednou hospodářskou entitou se společností AGROFERT HOLDING, a.s."*³⁰. AO neučinil relevantní závěry z hlediska ochrany finančních zájmů Evropské unie, možných trestněprávních konsekvencí a možného vlivu na snížení účinnosti fungování řídicího a kontrolního systému³¹: jsou-li dokumenty prokazující status malého a středního podniku ničeny, nemůže kontrolní systém fungovat, neboť není jak kontrolovat pravdivost údajů předložených Žadatelem.

---

³⁰ Auditní zpráva, str. 13.

³¹ § 62, odst. 1, písm. a nařízení (EU) 1083/2006

5.4. AO MOHL A MĚL ZJISTIT, ŽE ÚČINNÉ FUNGOVÁNÍ ŘÍDICÍHO A KONTROLNÍHO SYSTÉMU OPERAČNÍCH PROGRAMŮ URČENÝCH PRO MALÉ A STŘEDNÍ PODNIKY JE NEFUNKČNÍ

Německo - příklad funkčního řídicího a kontrolního systému operačních programů určených pro malé a střední podniky. Jak je zřejmé z faktických skutečností výše zmíněné věci C-110/13 HaTeFo GmbH proti Finanzamt Haldensleben, jelikož základem sporu, jež řešil Evropský soudní dvůr, bylo napadení rozhodnutí finančního úřadu Haldensleben jako veřejného orgánu odpovědného za rozhodnutí o nepřidělení dotace z fondů Evropské unie určené malým a středním podnikům ze strany společnosti HaTeFo GmbH, musel uvedený německý finanční úřad provést ověření splnění podmínek statusu malého a středního podniku u společnosti HaTeFo GmbH před vydáním rozhodnutí o nepřidělení předmětné dotace. Z toho vyplývá, že německý řídicí a kontrolní systém operačních programů ve vztahu k ověření splnění podmínek statusu malého a středního podniku prováděný před přiznáním dotace, je funkční, neboť příslušné německé veřejné orgány dokáží ještě před přidělením předmětné dotace pro malé a střední podniky ověřit, zda čestné prohlášení o tom, že žadatel je malým a středním podnikem, je pravdivé či nikoli, a v návaznosti na to dotaci pro malé a střední podniky přidělit či nikoli.

Česká republika- příklad nefunkčního řídicího a kontrolního systému operačních programů určených pro malé a střední podniky. Z šetření provedeného AO v rámci předmětného auditu operace je zřejmé, že AO nezískal a ani nemohl získat potřebné důkazní prostředky k tomu, aby mohl učinit relevantní závěr, zda byl Žadatel malým či středním podnikem. Jako důvod uvedl jako rozhodný faktor chybějící dostatečné oprávnění (resp. oprávnění vyplývající ze zákona o finanční kontrole a kontrolního řádu), konkrétně pak, že " *Auditorský tým nemá dostatečné kompetence, aby mohl dané důkazní prostředky provést u společnosti AGROFERT HOLDING, a.s. a u společností propojených s touto společností,...*", a to přesto, že mu čl. 16 nařízení Komise (ES) Č. 1828/2006 dává pravomoc provádět audity na místě na základě dokumentace a záznamů, jež vede příjemce, resp. ověřovat takto splnění podmínek operace ve vztahu ke kritériím výběru pro operační program, provádění operace v souladu s rozhodnutím o schválení a splnění všech souvisejících podmínek týkajících se funkčnosti a využití nebo cílů operace, jich je třeba dosáhnout. Z uvedeného vyplývá, že český řídicí a kontrolní systém operačních programů ve vztahu k ověření splnění podmínek statusu malého a středního podniku je zcela nefunkční, neboť:

- (i) české veřejné orgány nedisponovaly příslušnými důkazními prostředky pro ověření oprávněnosti přiznání dotace určené malým a středním podnikům z hlediska statusu příjemce, neboť neprováděly ověření tohoto statusu ani před ani po přiznání předmětné situace;
- (ii) ani AO, jako vrcholný orgán, jež má provádět audity za účelem ověření účinného fungování řídicího a kontrolního systému operačních programů, nemá dostatečné pravomoci ani prostředky k tomu, aby si od příslušných orgánů či Žadatele obstaral relevantní důkazní materiál, který by mu umožnil ověřit základní podmínku oprávněnosti přiznání dotace určené malým a středním podnikům, tj. zda je Žadatel skutečně malým a středním podnikem.

Pochybení AO. Vzhledem k tomu, že AO použil v rámci předmětného auditu operace rozsudek SDEU ve věci C-110/13 HaTeFo GmbH proti Finanzamt Haldensleben, musel být obeznámen se skutkovým stavem v této věci. Díky tomu si musel být AO vědom toho, jak vypadá německý řídicí a kontrolní systém v rámci operačních programů určených pro malé a střední podniky. Ve světle okolností předmětného auditu operace, jež ani jemu jako vrcholnému orgánu v rámci řídicího a kontrolního systému operačních programů neumožnily odpovědět na otázku, zda je Žadatel malým a středním podnikem, protože nemohl ani z veřejných zdrojů ani od Žadatele zjistit údaje a/nebo dokumenty prokazující jejich přímé či nepřímé vlastníky (tj. vlastnickou strukturu, včetně konečných vlastníků (skutečných majitelů), musel dojít, kromě jiného k závěru, že český řídicí a kontrolní systém operačních programů ve vztahu k ověření splnění podmínek statusu malého a středního podniku je zcela nefunkční. AO místo toho tuto zcela zásadní skutečnost v Auditní zprávě zatajil.

6. DŮVODY POCHYBENÍ AUDITNÍHO ORGÁNU: STŘET ZÁJMŮ

Nízká kvalita a pochybení AO orgánu v Auditní zprávě jako ilustrace problému střetu zájmů. Nízká kvalita a pochybení AO orgánu v Auditní zprávě tak, jak jsou uvedeny v analýze Good Governance *Analýza kvality zprávy mimořádného auditu operace „Multifunkční kongresový areál Čapí hnízdo“* ze dne 29. května 2017 a v této zprávě jsou do té míry zásadní a významné, že je vyloučeno, aby byly důsledkem nedbalosti či nedostatečné kvalifikace auditorů, jež tuto auditní zprávu zpracovávali. Nekvalitní charakter a zásadní pochybení AO v Auditní zprávě narušují důvěru, jak v nezávislost a nestrannost AO, tak v jeho schopnost zajistit účinné fungování řídicího a kontrolního systému operačních programů ze strukturálních fondů EU. Demonstrováná nízká kvalita a zásadní pochybení AO v Auditní zprávě představují jednu z ilustrací problému střetu zájmů, ve kterém se AO nacházel a dále nachází.

Konkrétní ilustrace střetu zájmů AO. Situaci střetu zájmů AO ve vztahu k Auditní zprávě prokazují následující skutečnosti. Ministr financí, jenž je zároveň osobou funkčně nadřizenou Auditnímu orgánu a ovládající osobou skupiny společností, jež jsou hlavními příjemci finančních prostředků ze strukturálních fondů EU a v daném případě hlavní fyzickou osobou, jež se přímo týká šetření Auditního orgánu – viz skutečnost, že to byl Andrej Babiš, kdo (i) uváděl do médií veškeré informace týkající se vlastníků Žadatele, byť s ní formálně neměl nic společného (Andrej Babiš Žadatele formálně nevlastnil ani nebyl formálně předmětem šetření AO), (ii) byl nucen jako ministr financí obhajovat v Poslanecké sněmovně své kroky v rámci této kauzy, byť s ní formálně neměl nic společného (AO je formálně nezávislý na ministru financí a ministerstvu financí), může

- (i) fakticky ovládat či usměrňovat fungování Auditního orgánu prostřednictvím svých podřízených, jež se mohou kdykoli bez jakéhokoli záznamu dostat do kontaktu se členy Auditního orgánu pracující na konkrétní kauze – podřízený ministra financí si mohl kdykoli na příkaz ministra financí bez jakéhokoli záznamu předvolat jakéhokoli auditora pracujícího na Auditní zprávě a tento auditor měl povinnost se na takové předvolání k podřízenému ministrovi dostavit;
- (ii) způsobem uvedeným v bodě (i) získávat v reálném čase informace o průběhu šetření v dané kauze a informovat o tom v dané kauze vyšetřované osoby, jež jsou jeho formálně či fakticky podřízenými v rámci skupiny Agrofert či jsou jeho blízkými rodinnými příslušníky;
- (iii) zajistit odvolání, přesunutí na jiný post či profesní zničení jakéhokoli člena Auditního orgánu, jež nejedná v souladu s jeho zájmy, což se v konkrétním případě dřívějšího šéfa Auditního orgánu, Evžena Mrázka rovněž stalo.

EK věděla, že AO je ve střetu zájmů a dostala AO pod časový tlak. Ve výše uvedené konkrétní situaci Evropská komise v okamžiku, kdy mimořádný audit operace Čapí hnízdo Auditnímu orgánu zadala, měla dostatečné informace o výše uvedených skutečnostech, a tudíž věděla, že se AO nachází ve střetu zájmů. Přes tuto situaci střetu zájmů EK pověřila AO provedením mimořádného auditu projektu Čapí hnízdo a dala AO na provedení tohoto auditu velmi málo času: na základě vlastní auditní zprávy týkající se ROP Střední Čechy z roku 2012 EK věděla, že kontrolní systémy v operačním programu ROP Střední Čechy, do kterého projekt Čapí hnízdo spadal, byly nefunkční, a že bude tudíž

obtížné pro AO získat relevantní dokumenty umožňující posouzení otázky, zda Žadatel byl či nebyl malým či středním podnikem, neboť orgán odpovědný za přidělení finančních prostředků v návaznosti na výzvu č. 4 ROP NUTS 2 SČ, konkrétně Výbor Regionální rady regionu soudržnosti Střední Čechy, s takovými dokumenty nedisponoval; EK zároveň věděla v okamžiku zadání auditu operace o problému zastření vlastníků za účelem obejít definice malého a středního podniku pomocí anonymních listinných akcií na majitele, neboť o hlavních problémech tohoto projektu, již byla zpravena z médií, a zároveň věděla, že získání odpovědi na otázku, zda byl Žadatel malým či středním podnikem v takovém případě, bude pro AO technicky obtížné. To ostatně potvrzuje i dosavadní průběh vyšetřování případu Evropským úřadem pro boj s podvody, který odpověď na otázku, zda byl Žadatel malým či středním podnikem zatím bezvysledně hledá k okamžiku sepsání této zprávy již více než 18 měsíců. Zadáním mimořádného auditu operace AO, o němž EK věděla, že se v daném případě nachází ve střetu zájmů, v časovém rámci, jenž pro adekvátní prošetření auditní operace byl zcela neadekvátní, přispěla EK významným způsobem k nízké kvalitě Auditní zprávy a zásadním pochybením, jež v ní AO učinil.

7. DŮSLEDKY POCHYBENÍ AO V AUDITNÍ ZPRÁVĚ A SPOLUODPOVĚDNOST EVROPSKÉ KOMISE

Narušení schopnosti zajistit účinné fungování řídicího a kontrolního systému operačních programů, z nichž benefitují společnosti skupiny Agrofert. Podle článku 127 (Funkce auditního orgánu), odst. 1 nařízení (EU) č. 1303/2013³² AO zajišťuje, aby se prováděly audity řádného fungování systému řízení a kontroly operačního programu a audity vhodného vzorku operací na základě vykázaných výdaj. Jak vyplývá z argumentů uvedených v sekci 4 výše, situace střetu zájmů bývalých, současných či budoucích ministrů financí, jež mohou fakticky sledovat konkrétní činnosti Auditního orgánu, zasahovat do něj a mít vliv na postavení osob, jež jsou členy Auditního orgánu, narušuje důvěru v nezávislost a nestrannost AO, co se týče schopnosti zajistit účinné fungování řídicího a kontrolního systému operačních programů. Neschopnost zajistit účinné fungování řídicího a kontrolního systému operačních programů se dotýká zejména těch operačních programů, z nichž benefitují společnosti skupiny Agrofert.

Situace střetu zájmů u AO narušující jeho nezávislost a důvěryhodnost. Lze proto konstatovat, že AO není schopen zajistit účinné fungování řídicího a kontrolního systému operačních programů v následujících situacích, kdy:

- (i) osoba ministra financí je osobou s rozhodujícím vlivem na fungování AO tak, jak je uvedeno v sekci 4 výše, a zároveň je ovládající osobou s rozhodným vlivem – bez ohledu na to, zda jeho formálním vlastníkem či nikoli – na právnickou osobu, jež je přímo či nepřímo předmětem auditu prováděného AO (situace od okamžiku jmenování Andreje Babiše, jako ovládající osoby skupiny společností, jež jsou hlavními příjemci finančních prostředků ze strukturálních fondů EU, ministrem financí, tj. osoby, jež může fakticky ovládat či usměrňovat fungování Auditního orgánu, jako vrcholného orgánu zajišťujícího účinné fungování řídicího a kontrolního systému operačních programů, do okamžiku jeho rezignace na post ministra financí dne 24. května 2017).
- (ii) osoba ministra financí je osobou s rozhodujícím vlivem na fungování AO tak, jak je uvedeno v sekci 4 výše, přičemž ve straně, jíž je členem, je hierarchicky podřízena osobě, jež může zajistit jeho okamžité zbavení funkce pozice ministra financí, a jež je zároveň ovládající osobou s rozhodným vlivem – bez ohledu na to, zda jeho formálním vlastníkem či nikoli – na právnickou osobu, jež je přímo či nepřímo předmětem auditu prováděného AO; jinak řečeno, AO nemůže být nezávislý a nestranný, pokud je podřízen přímému či nepřímému, jednotnému řízení (ve smyslu korporátního práva) osoby, vůči níž zároveň provádí auditní činnost (situace od 25. května 2017 doposud, kdy je ministrem financí člen ANO, jehož odvolání může kdykoli dosáhnout Andrej Babiš, předseda hnutí ANO a osoba s rozhodným

---

³² Nařízení EU č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu auditní orgán operačního programu

vlivem na skupinu Agrofert, jež je hlavním příjemcem finančních prostředků z operačních programů, jejichž řídicí a kontrolní systém má Auditní orgán dozorovat).

Přibližná částka finančních prostředků, jež skupina Agrofert získala v programovacím období 2007 – 2013, včetně zemědělských dotací, se rovnala částce 4,9 miliard Kč³³.

Podíl EK na narušení důvěry v nezávislost a nestrannost AO, co se týče schopnosti zajistit účinné fungování řídicího a kontrolního systému operačních programů. Přesto, že Evropská komise měla vědomost o střetu zájmů u AO vzhledem k funkčně nadřízenému ministru financí, jenž Žadatele *de facto* ovládal prostřednictvím skupiny Agrofert a jemu blízkých příbuzných osob, tak Evropská komise zadala AO provedení mimořádného auditu v dané věci, i když bylo z tehdy známých okolností zřejmé, že v dané situaci měla Evropské komise provést audit předmětné operace vlastními prostředky. Přesto, že Evropská komise měla vědět o zásadních pochybeních Auditní zprávy demonstrováných v analýze Good Governance z 29. května 2017 již od okamžiku, kdy jí Auditní zpráva byla doručena či o nich věděla nejpozději dne 14. července 2017, kdy jí byla doručena uvedená analýza Good Governance ze dne 29. května 2017, nijak se k nedostatkům Auditní zprávy nepostavila ani nezačala jinak konat, aby nedostatky, zejména pak problém střetu zájmů Auditního orgánu, jehož je nekvalitní Auditní zpráva ilustrací, adekvátně řešila. Přes vědomost o nefunkčnosti kontrol při ověřování statusu malých a středních podniků v ČR, jež jsou příjemci dotací, které jsou těmto podnikům určeny, zvláště pak o nefunkčnosti řídicího a kontrolního systému operačního v ČR ohledně příjemců dotací ze skupiny Agrofert, Evropská komise nepodniká adekvátní kroky k nápravě této situace, jež je v rozporu s relevantními ustanoveními unijního práva.

Jinak řečeno, v situaci, kdy AO v horizontu cca tří měsíců ani úředníci Evropské komise v horizontu 18 měsíců nejsou schopni dát odpověď na relativně banální otázku, zda příjemce dotace byl či nebyl malým či středním podnikem, protože orgány odpovědné za přidělování dotací nedisponují příslušným důkazním materiálem pro zpracování odpovědi na danou otázku, ani si nejsou schopny takový důkazní materiál z veřejných zdrojů či od příjemce dotace opatřit, je nezvratným důkazem toho, že řídicí a kontrolní systém operačních programů v České republice, je vážně narušen, tj. v rozporu s nařízením (EU) 1083/2006 a nařízením EU č. 1303/2013 nefunguje účinným způsobem. Takový stav nesmí ani AO ani Evropská komise pominout, nemají-li se dopouštět protiprávní nečinnosti.

---

³³ <https://zpravy.aktualne.cz/ekonomika/nejvice-penez-z-fondu-eu-pro-soukrome-firmy-ziskal-agrofert/r~49d53e84555011e58f1e002590604f2e/>

Centrum of Excellence for Good Governance, z.s. je nezávislým a nestranným think tankem, který se zaměřuje na výzkum, vzdělávání a policy advocacy v oblasti dobré praxe při utváření a správě věcí veřejných v duchu demokraticko-právního státu.